

“

حمایت از رشد و ثبات در افغانستان

خلاصه چارچوب مشارکت کشوری ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰

گروه بانک جهانی

”

گروپ بانک جهانی
دفتر افغانستان
خانه شماره ۱۹، سرکت ۱۵
وزیر محمد اکبر خان
کابل- افغانستان
تیلیفون: ۷۰۱۱۳۳۲۸ (۰) ۹۳+
ویب سایت : www.worldbank.org.af

تصاویر © شرکت مشورتی رومی/بانک جهانی
© بانک جهانی، ۲۰۱۶

حمایت از رشد و ثبات در افغانستان

خلاصه چارچوب مشارکت کشوری ۲۰۱۷ الی ۲۰۲۰

فهرست

مقدمه

افغانستان نیازمند ثبات و رشد

گروپ بانک جهانی در افغانستان

محیط چالش برانگیز

به سوی مشارکت قوی

۱

۴

۱۰

۱۷

۲۰

زمینه‌های کارایی را فراهم گرداند. این اوضاع با افزایش در تعداد بازگشت کنندگان به کشور (۵.۸ میلیون عودت کنندگان) و بیجا شدن داخلی (۱.۲ میلیون) رو به وخامت بیشتر می‌گذارد.

سرمایه‌گذاری‌ها در سکتورهای زراعت، معادن و صنایع استخراجی، سرمایه‌بشری و مدیریت موفقانه مهاجرت بیشترین پتانسیل و نیرو را در راستای تحرک رشد و کاهش فقر دارند. توقع نمیرود که ضعف نهادها و درگیری و ناامنی‌ها بزودی خاتمه یابند؛ با اینحال مشکل عمده انسجام سرمایه‌گذاری‌های خصوصی است که با توجه به این حقایق عامل رشد محسوب شوند.

چارچوب مشارکت کشوری به منظور تحقق این اجندای مهم؛ یک سلسله اقدامات کلیدی را در عرصه‌های توانمندسازی ظرفیت دولت، انسجام سرمایه‌گذاری سکتور خصوصی و حمایت از پروسه تعمیق شمول اجتماعی، حمایت مینماید. بانک جهانی در تشریح مساعی مشترک با اداره بین‌المللی مالی و اداره تضمین سرمایه‌گذاری‌های چندین‌جانبه در نظر دارد که به منظور تشویق سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی و داخلی یک سلسله تسهیلات در خصوص مشارکت خطر و ضمانت را فراهم سازد.

با اعتتام از فرصت می‌خواهم از همکارانم در دولت افغانستان، اداره انکشاف بین‌المللی، اداره مالی بین‌المللی و اداره تضمین سرمایه‌گذاری‌های چندین‌جانبه در راستای تلاش‌های شان به منظور تهیه و تدوین این ستراتیژی ابراز امتنان نمایم. در تشریح مساعی با شرکای کاری ما در دولت افغانستان و همکاران انکشافی ما؛ آرزومندیم که این چارچوب را به مثابه یک بنیاد در راستای تداوم همکاری و مساعدت پایدار از این کشور طی سالیان آتی مورد استفاده مزید قرار دهیم.

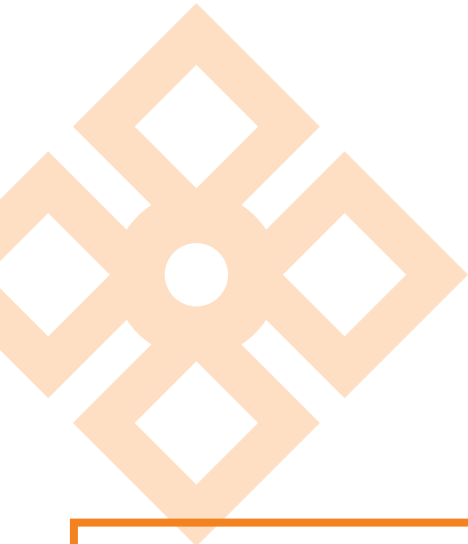
شوبهم چوهدری
رییس بانک جهانی در افغانستان

چارچوب مشارکت کشوری برای افغانستان به مثابه نقطه عطف برای افغانستان و گروه بانک جهانی محسوب میشود. این سند نخستین ستراتیژی میان مدت این اداره پس از یک سلسله سند‌های ستراتیژی موقت؛ تدوین و بر تعهد دراز مدت بانک جهانی برای افغانستان تاکید می‌ورزد. همچنان این ستراتیژی یک چارچوب واحد را برای فراهم‌آوری حمایت و کمک‌های منسجم اداره انکشاف بین‌المللی، اداره مالی بین‌المللی و اداره تضمین سرمایه‌گذاری‌های چندین‌جانبه فراهم میسازد.

چارچوب مشارکت کشوری به اساس تجارب و نتایج فعالیت‌های ۱۵ ساله گروه بانک جهانی در افغانستان تدوین گردیده است. هدف این چارچوب حمایت از برنامه‌های دارای اولویت ملی دولت افغانستان؛ چنانچه در چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان بر آن تاکید گردیده، میباشد. این چارچوب به ما کمک میکند، تا بالای نیازمندی‌های فوری کوتاه مدت کار صورت گیرد، که میتوان از تمرکز بالای بیجا شدن داخلی‌الی سرمایه‌گذاری بالای فرصت‌های که زمینه رشد پایدار را در دراز مدت فراهم میسازد؛ مانند اصلاحات در عرصه‌های مدیریت مالی دولت، بند‌های برق آبی و صنایع استخراجی را برشمرد.

می‌خواهم خاطر نشان سازم که چارچوب مشارکت کشوری قادر به تشخیص موانع و تهدیدهای ممکنه در اوضاع پیچیده افغانستان بوده و روی این ملحوظ یک پروگرام واقع‌بینانه را پیشنهاد میکند که به اساس آن در صورت تغییر وضعیت امنیتی و انکشاف غیر متوقعه اوضاع سیاسی؛ قادر به انسجام و تطبیق باشد.

نیازمندی‌های انکشافی افغانستان خیلی گسترده بوده و گروه بانک جهانی قرار است در آن عرصه‌های به فعالیت بیشتر بپردازد که تاثیر گذاری و مزیت نسبی را داشته باشیم. ما میدانیم که ۳۹ درصد افغانها در شرایط فقر زندگی میکنند و نیازمندی مبرم کشور آنست که همه ساله برای حدود ۴۰۰،۰۰۰ تن واجدین کار که وارد مارکیت کار میشوند،

از سال ۲۰۰۱ بدین سو، افغانستان شاهد پیشرفت قابل توجه در عرصه های انکشافی، به خصوص در عرصه های دسترسی بهتر به خدمات اساسی همچون آب، سیستم فاضلاب، برق، و انکشاف بشری در بخش صحت و معارف بوده است. با این حال، برخی از دستاوردها به دلیل ناامنی فزاینده، رکود رشد اقتصادی و بلند رفتن درجهی فقر در حال زوال است.

پس از یک دوره رشد سریع در جریان سال های ۲۰۰۳ الی ۲۰۱۲، رشد اقتصادی در افغانستان اکنون دچار رکود شده است. دولت افغانستان در حالی متعهد به یک برنامه فراگیر اصلاحات است که همزمان با آن با عدم ثبات سیاسی و اقتصادی روبرو است.

اوضاع در افغانستان هنوز هم شکننده و این کشور درگیر منازعه است. سال های طولانی جنگ باعث فرسایش نهاد های دولتی، فرار نخبگان و تشدید شورش گری طالبان شده است. در نتیجه ناامنی ها در حدود ۱ میلیون نفر بیجا شده اند.

در عین حال، اراضی صعب العبور کشور، آسیب پذیری در برابر تغییرات اقلیمی و رشد ۳ در صدی سالانه جمعیت محدودیت های بیشتری فرا راه توسعه قرار داده است. برای اینکه رشد اقتصادی سبب کاهش فقر شود، نیاز است که میزان رشد بالا و در عین حال گسترده باشد تا به گونه موثر میزان رشد بلند جمعیت و افزایش تعداد جوانان را جبران کند. نزدیک ۵۰ فیصد نفوس افغانستان ۱۵ سال یا پایین تر از آن عمر دارند که دومین رقم بلند این گروه در جهان را تشکیل می دهد. تغذیه نامناسب، به ویژه اطفال، دستاوردهای موجود در زمینه رفاه و آموزش را تهدید می کند.

۲۲

مقدمه

عوامل اصلی شکنندگی

مطالعه تشخیص سیستماتیک اولویت های کشوری که توسط گروه بانک جهانی اجرا شده است، سه عامل اصلی شکنندگی را در افغانستان برجسته میسازد:

نهادهای دولتی و سیاسی ناتوان که فاقد دستور کار مشخص اند و شدیداً وابسته به تصامیمی است که بیشتر از طریق چانه زنی بین اشخاص و افراد پرنفوذ حاصل می شود، تا استفاده موثر از منابع یا پاسخگویی به شهروندان. این مساله با دسترسی بیشتر افراد پرنفوذ به منابع اقتصادی - قرارداد های تدارکات دولتی، منابع عایداتی، زمین، قرارداد های معادن و درآمد حاصله از فعالیت های اقتصادی غیرقانونی و نامشروع - تشدید می شود.

تداوم شورشگری طالبان که بر اثر حضور نیروهای خارجی و نیز ضعف حکومتداری در داخل، تقویت می شود.

اختلافات داخلی که در جریان چندین دهه جنگ های داخلی گذشته بمیان آمده، بدتر شده است. گرایش به توزیع مناصب دولتی و دسترسی به منابع از طریق شبکه های مبتنی بر سیستم حمایتی، به شدت شایع است.

ستراتژی بانک جهانی در مطابقت با دیدگاه افغانستان در مورد انکشاف که در چارچوب ستراتیژی ملی صلح و انکشاف این کشور (۲۰۱۶ - ۲۰۲۱) طرح شده است کاملاً سازگاری دارد. این ستراتیژی بر مالکیت بیشتر دولت بر پروسه انکشاف، مشارکت مساویانه تر دولت و تمویل کنندگان و اختصاص مبلغ بیشتر کمک های مالی غیر اختیاری از طریق بودجه تاکید می کند.

در تدوین این ستراتیژی از اموخته ها و دروس فرا گرفته شده مشارکت بانک جهانی طی سالیان متمادی در این کشور؛ سند های ستراتیژی موقت قبلی و نظریات و پیشنهادات متخصصین سکتور های مختلف استفاده به عمل آمده است.

د د

برای اینکه رشد اقتصادی سبب کاهش فقر شود، نیاز است که میزان رشد بالا و در عین حال گسترده باشد، تا به گونه موثر میزان رشد بلند جمعیت و افزایش تعداد جوانان را جبران کند.

عناصر کلیدی ستراتیژی گروپ بانک جهانی

سیستماتیک اولویت ها در افغانستان تعیین شده است، پاسخ می دهد و در عین حال زمینه سازی برای رشد اقتصادی پایدار فراهم میشود. شمار متعدد فعالیت های پیشنهادی به بیش از یک رکن کمک می کند و با همدیگر تعامل و یکدیگر را تقویت می کند.

ستراتیژی گروپ بانک جهانی در افغانستان در مطابقت با چارچوب مشارکت کشوری طرح گردیده، که عمدتاً روی سه ساحه وسیع با رکن همکاری متمرکز است. فعالیت های مربوط به هر ساحه به عوامل و پیامد های شکنندگی که درسند تشخیص

سه ساحه اساسی حمایت و همکاری

ایجاد نهاد های قوی و پاسخگو

حمایت از رشد فراگیر

و تعمیق شمول اجتماعی

شکندگی اوضاع و جنگ

عوامل جمعیتی و
جغرافیایی

کاهش کمک های بین المللی

موانع کاهش فقر

سه مانع عمده فرا راه کاهش فقر در
افغانستان

وضعیت اجتماعی و سیاسی

منازعات دوامدار در افغانستان سبب تضعیف انسجام اجتماعی در کشور شده و تشدید اختلافات قومی و تضعیف نهادهای دولتی و حاکمیت قانون را در پی داشته است.

حکومت وحدت ملی در نتیجه مذاکرات طولانی بین دو نامزد پیشیناز پس از اختلافات ناشی از دور دوم انتخابات در سال ۲۰۱۴ تشکیل گردید. با این حال، چشم انداز آینده غیر قطعی است و تلفات سنگین ناشی از گسترش ناامنی ها، ادامه دارد. دسترسی به شماری از نقاط کشور به دلیل نا امنی دشوار است و وضعیت سیاسی همچنان شکننده است.

فساد در این کشور فراگیر بوده و بخش بزرگ آن وابسته به تجارت غیر قانونی مواد مخدر و ورود کمک های هنگفت خارجی، خارج از بودجه در دهه گذشته می باشد که در نتیجه شبکه های دینفع را تقویت، گروه های مسلح را تمویل و نارضایتی مردم را تشدید کرده است. حجم و نفوذ فساد در افغانستان در سال های اخیر به گونه سرسام آوری افزایش یافته است.

افغانستان نیازمند ثبات و رشد

سکتور زراعت ۵۶ فیصد فرصت های اشتغال را ایجاد کرده است، لذا رشد این سکتور تأثیر جدی در کاهش فقر دارد.

سکتور زراعت یکی از بزرگ ترین سکتور های محرک رشد اقتصادی در جریان سال های ۲۰۰۳ الی ۲۰۱۲ به شمار می رفت اما این سکتور در برابر تغییرات اقلیمی به شدت آسیب پذیر است و همین عامل تا حدی سبب نوسان رشد بوده است. دیگر بخش های اقتصاد نیز به گونه غیر مستقیم با سکتور زراعت رابطه دارند، منجمله، سکتور پروسس مواد غذایی ۹۶ فیصد سکتور تولیدی را احتوا می کند. سکتور زراعت ۵۶ فیصد فرصت های اشتغال را ایجاد کرده است، لذا رشد این سکتور تأثیر جدی در کاهش فقر دارد.

سطح فقر

با وجود یک دوره رشد سریع؛ سطح فقر هنوز هم در سطح بلند قرار دارد و ۳۶ فیصد نفوس کشور را احتوا می کند. متعاقب دو سال کاهش رشد؛ در سال ۲۰۱۴ درجه فقر به ۴۰ درصد جمعیت کل کشور افزایش یافت. در سال ۲۰۱۲ در حدود ۹ میلیون افغان که ۶۰۰ هزار بیشتر از رقم مشابه سال ۲۰۰۸ بودند، ناتوان از تأمین حداقل نیازمندی های اولیه زندگی منجمله مایحتاج خوراکی و غیر خوراکی مورد نیاز شان بودند. خانواده های دارای سرپرست زن از این وضعیت به شدت متأثر اند.

سطح فقر در دهات کشور در مقایسه با شهر ها بلند ارزیابی گردیده، اما با این حال شکاف فقر بین مناطق شهری و روستایی ثابت باقی مانده است. جمعیت ساکن در دهات کشور در حدود ۷۶ فیصد نفوس کشور و در سال های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ در حدود ۸۱ فیصد نفوس فقیر کشور را تشکیل می دهند اما شهر نشینی باعث گردید که تعداد افراد فقیر در شهر ها افزایش یابد. نابرابری نیز در افغانستان افزایش یافته است.

سایر محرک های رشد را می توان صنایع استخراجی و موقعیت استراتژیک افغانستان در میان کشور های آسیای جنوبی و آسیای مرکزی؛ تجارت منطقه ای انرژی و تبادل کالا ها بر شمرد.

با این حال، این کشور شدیداً با محدودیت های فزاینده مالی مواجه است زیرا کمک تمویل کنندگان در حال کاهش است و بسیج عایدات داخلی محدود است این در حالی که مصارف امنیتی به صورت دوام دار در حال افزایش است که در نتیجه منابع مالی توسعه اجتماعی و اقتصادی را محدود می سازد. عواید داخلی در نتیجه کندی رشد اقتصادی، ضعف اجراءات و انطباق پذیری از ۱۱،۶ فیصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۱ به ۸،۴ فیصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۴ کاهش یافت. در سال ۲۰۱۵ یک چرخش مثبت رونما گردید، عواید به ۱۰،۳ درصد تولید ناخالص داخلی افزایش یافت. این دستاورد عمدتاً نتیجه تلاش های همه جانبه وزارت مالیه، مانند بسیج گسترده عواید و جمع آوری مالیات، وضع تدابیر جدید مالیاتی، ارتباطات سیاسی و اتخاذ تدابیر قوی در راستای مبارزه با فساد می باشد.

انکشافات اقتصادی اخیر

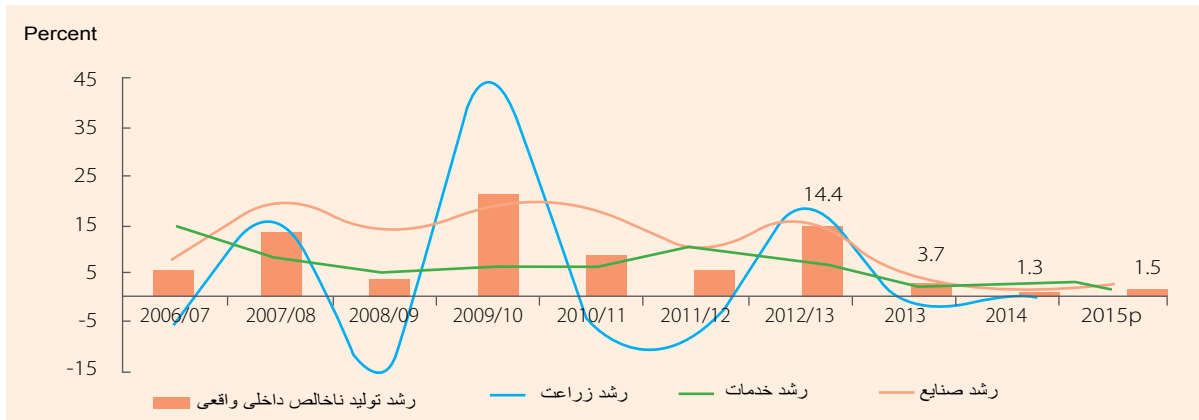
یابد. رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۳ به ۳،۷ فیصد، در سال ۲۰۱۴ به ۱،۳ فیصد و در سال ۲۰۱۵ به ۰،۸ فیصد نزول کرد. انتظار می رود نرخ رشد الی سال ۲۰۲۰ به گونه تدریجی به ۳،۸ فیصد افزایش یابد. با رشد ۳ درصدی نفوس و با توجه به رقم رشد اخیر اقتصادی و پیش بینی های کوتاه مدت توقع نمی رود که برای شمار بزرگی از نیروی کار زمینه های کارایی و اشتغال فراهم شود، تا تاثیر گذاری آن بالای کاهش فقر رونما گردد.

فعالیت های رسمی سکتور خصوصی در افغانستان بسیار ضعیف است. مشارکت نیروی کار در بازار کمتر از ۵۰ فیصد است و سهم داخلی سکتور خصوصی در سطح پایین ۳،۹ فیصد تولید ناخالص داخلی قرار دارد که بسیار پایین تر از رقم متوسط ۲۸ فیصد تولید ناخالص داخلی برای کشورهای کم درآمد به حساب می آید. تداوم جنگ ها باعث انقباض شدید اعتبار سکتور خصوصی، ثبت شرکت ها و سرمایه گذاری شده است.

در جریان سال های ۲۰۰۳ الی ۲۰۱۲، اوسط رشد اقتصادی افغانستان در هر سال ۹،۴ فیصد میرسید اما این رقم در سال های ۲۰۱۳ الی ۲۰۱۵ سیر شدیداً نزولی داشته است. رشد اقتصادی در جریان این سال ها ناشی از سرمایه گذاری ها در سکتور ساختمان، توسعه خدمات با پشتیبانی کمک های بین المللی و افزایش دوره ای محصولات زراعتی بوده است. تولید ناخالص سرانه در سال ۲۰۱۴ در حدود ۶۸۰ دلار امریکایی تخمین گردید که در مقایسه با سال ۲۰۰۳ سه مرتبه افزایش را نشان می دهد. جدول ۱ سیر رشد تولید ناخالص داخلی و مشارکت سکتور ها را شرح می دهد.

این سطح رشد پایدار نبوده بلکه کمک ها به سکتور های امنیتی و انکشافی به ۵۹ فیصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۳ کاهش یافته و احتمالاً این رشد تا سال ۲۰۲۰ به حدود ۳۹ فیصد کاهش

شکل ۱: رشد اقتصادی و سکتور های ممد غرض رشد (۲۰۰۶-۲۰۱۵)

منبع: اداره احصائیه مرکزی و تخمین های کارمندان بانک جهانی

اگر قرار است این نابرابری ها کاهش یابد، لازم است برنامه هایی برای رسیدگی به مناطق فقیر تر اجرا شود و نیز تمرکز بیشتری روی کاهش آسیب پذیری در برابر حوادث طبیعی معطوف گردد.

آسیب پذیری در برابر حوادث، منجمله حوادث و آفات طبیعی در افغانستان بسیار جدی است؛ بویژه در خانواده های فقیر، بیشتر محتمل است و تغییر اقلیم وقوع این چنین آسیب پذیری ها را در آینده بیشتر ممکن می سازد. تقریباً نیمی از خانواده ها می گویند در هنگام مواجهه با این خطرات حد اقل از یکی از میکانیزم های آسیب زنده برای رسیدگی به خطرات استفاده می کنند، مانند فروش دارایی ها یا بیرون کردن اطفال شان از مکاتب که باعث می شود، این خانواده ها به دام فقر شدیدتر بیفتند. اگر قرار است این نابرابری ها کاهش یابد، لازم است برنامه هایی برای رسیدگی به مناطق فقیر تر اجرا شود و نیز تمرکز بیشتری روی کاهش آسیب پذیری در برابر حوادث طبیعی معطوف گردد.

سوء تغذی در اطفال

در افغانستان ۴۱ درصد اطفال زیر سن ۵ سال از رشد عادی باز می مانند. اطفال که با تغذیه ضعیف مواجه اند به همان اندازه بیشتر در معرض امراض قرار دارند؛ ناتوانی های آشکار در یادگیری دارند و به این ترتیب در مقایسه با اطفال که خوبتر تغذیه میشوند این عده اطفال بیشتر فقیر باقی میمانند. به تعبیر عمومی تر، کاهش مشکلات رشد اطفال می تواند به افزایش تولید ناخالص داخلی کمک کند.

کمک های بین المللی

دولت افغانستان با خطر کاهش کمک های بین المللی و افزایش هزینه های نظامی مواجه است؛ که این امر می تواند بر هزینه های ملکی تاثیر گذار باشد و آن هم درست زمانی که این کشور به اندازه بیشتر کمک های موثر انکشافی نیازمند است. انتظار می رود در میان مدت کمک های امنیتی و انکشافی به عنوان بخشی از تولید ناخالص داخلی از ۵۹ درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۳ به ۴۴ درصد در سال ۲۰۱۸ به شکل تدریجی کاهش یابد. پایداری این کمک های در معرض خطر جدی قرار دارد.

روند جمع اوری عواید داخلی اندک است، هرچند سال ۲۰۱۵ شاهد بهبود در این زمینه بود. این نهایت مهم خواهد بود که اندازه بیشتر کمک ها از مجرای بودجه دولت افغانستان صورت گیرد تا به این ترتیب از یکسو به صورت هماهنگ و اولویت بندی شده هزینه شوند و از جانب دیگر خدمات و امتعه در داخل افغانستان خریداری گردیده و به این ترتیب باعث تسهیل رشد اقتصادی گردد. همزمان با کاهش کمک های بین المللی؛ موثریت در تطبیق این کمک ها از ارزش فوق العاده برخوردار است.

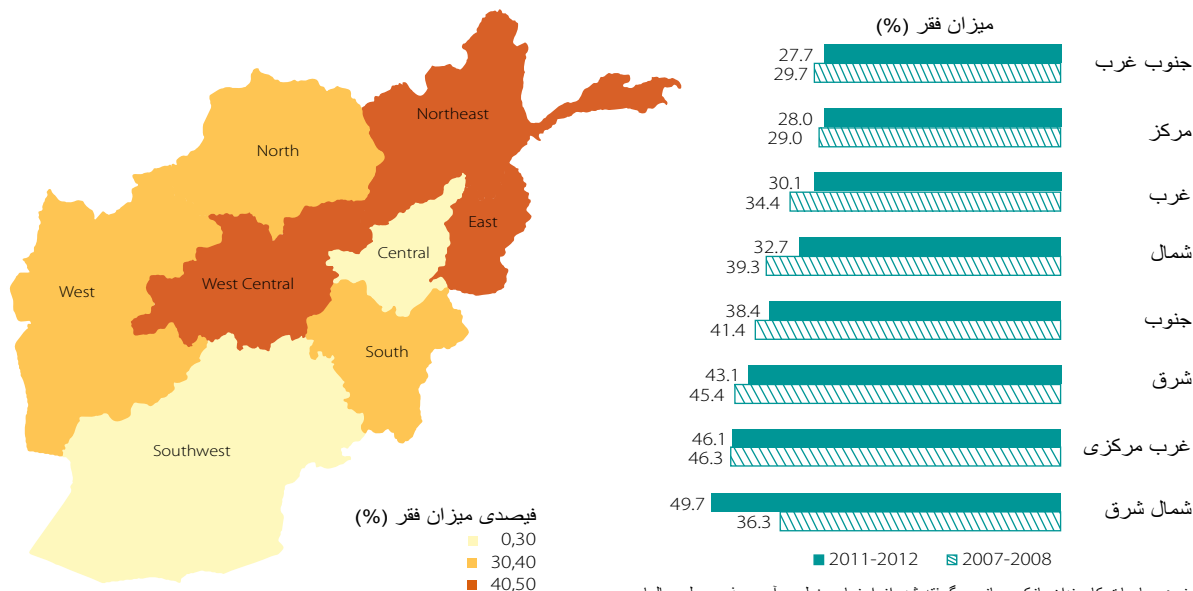
یکی از فکتور های کلیدی فقر شدید در کشور همانا نابرابری منطقه ای است؛ طوریکه بیشترین اندازه فقر بالنوبه در شمال شرق؛ غرب مرکزی و نواحی شرقی کشور مسکن گزین شده است (مراجعه به شکل ۲). سطح فقر بالترتیب در جنوب غرب ۲۷،۷ فیصد و در شمال شرق ۴۹،۷ فیصد می باشد. سیر فقر بیشتر بدون تغییر و در مواردی هم کاهش یافته است.

برعکس، مناطق عقب مانده آن مناطق نیستند که بیشترین جنگ و خشونت را تجربه کرده اند. جنگ در بسیاری موارد باعث ادغام اقتصادی و اشتغال در مناطق بیشتر جنگ زده می شود؛ اما با این حال مناطق دور افتاده شمال شرق که بیشتر متکی بر زراعت و متأثر از آفات طبیعی اند، کمترین توجه را از حکومت و مجامع تمویل کننده بین المللی دریافت کرده اند.

بیجا شدن جمعیت در نتیجه جنگ و فقر به مثابه یک چالش روز افزون به شمار می رود. در حال حاضر به گونه تخمینی در حدود ۳.۵ میلیون مهاجر افغان در پاکستان و ایران به سر می برند. تعداد افرادی که در این اواخر رهسپار اروپا میشوند نیز سیر صعودی داشته است.

در داخل کشور نیز جنگ باعث می شود که تعداد زیادی افغان ها از نقاط مختلف کشور به شهر های بزرگ منتقل شوند و بخش بزرگی از افراد فقیر را در شهر ها تشکیل می دهند. شمار بیجا شدگان داخلی بیش از ۱ میلیون تن تخمین گردیده است. با توجه به اینکه تعداد زیادی از مهاجرین افغان از کشور های همسایه عودت میکنند و از جانب هم بیجا شدگان داخلی که منابع معیشتی شان را از دست می دهند در شهر ها مسکن گزین میشوند، به شدت محتمل است که در همچو حالات دولت و جوامع میزبان با قلت منابع و امکانات مورد نیاز به این جمعیت مواجه شوند.

شکل ۲: نابرابری های منطقه ای تعیین کننده میزان فقر

منبع: محاسبات کارمندان بانک جهانی برگرفته شده از ارزیابی خطر و آسیب پذیری ملی سالهای ۲۰۰۸-۲۰۰۷ و ۲۰۱۱-۲۰۱۲

شکل ۳: حمایت گروپ بانک جهانی از اولویت های دولت

اولویت دولت

- بهبود حکومنداری و موثریت دولت
- ساختار سرمایه اجتماعی و ملت سازی
- رشد اقتصادی و ایجاد کار
- کاهش فقر و تعمیق جامعه همه شمول

اولویت های سیستم تشخیصه کشوری برای افغانستان

- رشد همه شمول و قوی و ایجاد جایکار
- توسعه ارائه خدمات دارای اولویت
- ثبات مالی

تعمیق جامعه همه شمول	رشد همه شمول	ساختار نهاد های قوی و پاسخگو
----------------------	--------------	------------------------------

نقش گروپ بانک جهانی در افغانستان بی نظیر است هم ازین جهت که مسؤلیت مدیریت صندوق بازسازی افغانستان را نیز به عهده دارد. این صندوق به مثابه بزرگترین تمویل کننده بودجه ملی که شامل هزینه های انکشافی و عملیاتی است، و توسط چندین تمویل کننده حمایت میگردد، می باشد. این در حالیست که سایر پروگرام های بانک جهانی در افغانستان توسط اداره انکشاف بین المللی تمویل میشوند. بانک جهانی با تشریک مساعی با سایر اعضای گروپ از جمله: اداره مالی بین المللی و اداره تضمین سرمایه گذاری های چند جانبه با تمرکز روی انکشاف سکتور خصوصی در افغانستان فعالیت مینمایند.

اداره انکشاف بین المللی از سال ۲۰۰۲ بدین سو به ارزش ۳،۳۴ میلیارد دالر امریکایی را برای پروژه های انکشافی و اضطراری و پنج برنامه عملیاتی حمایتی بودجه در افغانستان تعهد نموده است. این حمایت مالی شامل ۲،۰۹ میلیارد دالر امریکایی کمک بلاعوض و ۴۳۶،۴ میلیون دالر امریکایی قرضه بدون سود می باشد. در حال حاضر بانک جهانی ۱۶ پروژه فعال با تعهد ۱،۳ میلیارد دالر در افغانستان دارد.

سنراتیژی گروپ بانک جهانی برای حمایت از افغانستان در جریان سال های ۲۰۱۷ الی ۲۰۲۰ در تیبانی با چارچوب مشارکت کشوری طرح گردیده که این استراتیژی به طور همه جانبه از دیدگاه و اهداف حکومت در راستای کاهش فقر پشتیبانی به عمل آورده و محتوای آن با استراتیژی چارچوب ملی صلح و انکشاف مطابقت دارد (به شکل ۳ مراجعه گردد).

د د

گروپ بانک جهانی در افغانستان

فعالیت ها و پروگرام ها تحت چارچوب مشارکت کشوری

فعالیت های پروگرام طوری طرح ریزی شده اند که پاسخگو به عوامل محرک و پیامد های شکنندگی در افغانستان باشد و در عین حال زمینه رشد دراز مدت را فراهم کند.

ساختار نهاد های قوی و پاسخگو

فعالیت های پروگرام طوری پلان گردیده اند که به گونه مستقیم جوابگوی اهداف حکومت افغانستان در عرصه دولت سازی باشد. دولت سازی و تقویت اعتماد نسبت به حکومت اجندا های دراز مدت دولت محسوب می شود، اما به شماری از محرک های عمده شکنندگی و منابع منازعه نیز رسیدگی می کند.

این پروگرام حمایت از بودجه عادی را با اتخاذ یک سلسله تدابیر تقویت کننده برای تقویت نهاد های دولتی و بهبود مدیریت مصارف دولتی و ثبات مالی پیوند می دهد. این پروگرام به ایجاد سکتور خدمات ملکی مسلکی و شاروالی های توانمند تر و نهادهای مردمی که دولت را بسوی پاسخگویی و مسوولیت پذیری سوق دهد کمک می کند. فعالیت های پیشنهادی روی بهبود مؤثریت و پاسخ گویی دولت تمرکز می کند و برای این کار ضعف حکومتداری و فساد شایع را حل و چارچوب نهادی برای خدمات رسانی و اجراات بهتر سکتور خصوصی را تقویت می کند.

حمایت از رشد فراگیر

رشد فراگیر - که شامل زنان، جوانان، مردم فقیر و افراد در حاشیه و بیجا شدگان است و روی نواحی عقب مانده و نواحی شهری غیر رسمی تمرکز دارد - در کاهش پایدار فقر نقش کلیدی ایفا می کند. در کوتاه مدت، نیاز خواهد بود، تا دولت به سرمایه گذاری سکتور عامه در زیربنا های مستلزم نیروی کار و ایجاد شغل اقدام کند.

فعالیت های پروگرام زمینه بنیادی را برای انکشاف سکتور خصوصی در میان مدت و دراز مدت به شمول تقویت سکتور مالی و دسترسی وسیع تر تشبثات خرد، کوچک و متوسط و بهبود محیط سرمایه گذاری کسب و کار، خرید و فروش زمین و انکشاف مارکیت ها مساعد می سازد. این پروگرام همچنین به ادغام و اتصال بهتر منطقه ای در داخل و خارج از کشور؛ بویژه در بخش سرک ها، انکشاف تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی، مارکیت های انرژی و تجارت کمک می کند.

د

دولت سازی و تقویت اعتماد نسبت به حکومت اجندا های دراز مدت دولت محسوب می شود، اما به شماری از محرک های عمده شکنندگی و منابع منازعه نیز رسیدگی می کند.

حمایت از افغانستان در جریان چهار سال آینده به اساس همین چارچوب استراتژیک استوار بوده که متناسب با شرایط متحول در افغانستان انعطاف پذیر و پاسخگو خواهد بود.

چارچوب مشارکت کشوری در یک برهه بحرانی قرار دارد؛ طوریکه دولت کنونی در تلاش آن بود که در جریان دو سال نخست فعالیت اش به یک سلسله دستاورد های مهم دستیاب می‌شد؛ با این حال با چالش های رو به افزایش ناشی از نا امنی ها؛ رکود اقتصادی و گراف در حال صعود فقر مواجه گردید.

حمایت برای افغانستان در جریان چهار سال آینده به اساس همین چارچوب استراتژیک استوار خواهد بود که انعطاف پذیر و پاسخگو برای شرایط متحول در افغانستان خواهد بود.

اهداف استراتژیک

ستراتژی گروپ بانک جهانی در برگیرنده استفاده متعادل وجوه مالی؛ خدمات مشاورتی، فراهم اوری همکاریهای تکنیکی به منظور رفع نیازمندی های اضطراری و سرمایه گذاری در بخش های بنیادی که در دراز مدت قادر به سهمگیری در رشد اقتصادی باشند؛ می باشد. این استراتژی افغانستان را در سه عرصه حمایت خواهد کرد

ایجاد نهاد های قوی و پاسخگو به منظور حمایت از اهداف حکومت در عرصه دولت سازی و توانمند سازی دولت برای اجرای دستور کاری خود جهت ارائه خدمات اولیه برای شهروندان، و ایجاد یک محیط مطلوب برای سکتور خصوصی.

حمایت از رشد فراگیر با تمرکز به مناطق عقب مانده و مناطق غیر پلانی شهری.

تعمیق شمول اجتماعی از طریق بهبود دست اوردهای سکتور انکشاف بشری و کاهش آسیب پذیری در میان طبقه فقیر جامعه، به شمول شمار کثیر بیجا شدگان داخلی و عودت کنندگان.

چارچوب مشارکت کشوری در تلاش بهبود دولت سازی با توصل به ساختار یک دولت پاسخگو؛ توانمند و مسوولیت پذیر است؛ که مبارزه با فساد نیز مشمول آن می باشد. در خصوص شناسایی حوادث و آفات اقلیمی و طبیعی که بیشتر جمیعت فقیر کشور را آسیب میرساند، ستراتژی بانک جهانی برای اولین بار یک سلسله تدابیر مشخص را به منظور افزایش انعطاف پذیری در رابطه با تغییرات اقلیمی برنامه ریزی نموده است؛ که می توان از فعالیت در سکتور انرژی با تمرکز روی منابع انرژی تجدید پذیر پایدار که قادر به مقابله با تغییرات اقلیمی باشد و توسعه ظرفیت ها برای تعبیه سیستم های هشدار عاجل و پاسخگویی به حوادث طبیعی نام برد.

این چارچوب مشارکت همچنین به چالش های که سد راه تعمیق شمول اجتماعی و اقتصادی قرار دارند، رسیدگی می کند تا یک جامعه عادلانه و برابر ایجاد شود. همزمان با این؛ قرار است که این چارچوب مشارکت از تدوین برنامه ای در مورد جندر و تعمیق شمول اجتماعی به منظور کمک به دولت در راستای تامین ارزش های برابری جنسیتی حمایت کند.

تمرکز برنامه های گروپ بانک جهانی روی جنسیت

ایجاد نهاد های قوی و پاسخگو

پروژه ارتقای ظرفیت برای نتایج ۳۰ فیصد سهمیه را برای استخدام زنان در پست خدمات ملکی اختصاص داده است. این در حالیهست برنامه همبستگی ملی بر حضور زنان در ترکیب شورا های انکشافی محلی تاکید می نماید.

حمایت از رشد فراگیر

تقریباً بیشتر از نصف ۶۷۰۰۰ مستفید شوندهگان برنامه انکشاف صنایع روستایی افغانستان را زنان تشکیل می دهند؛ ارزیابی اثرات متمرکز بر زنان روستایی به دیزاین پروژه تعقیبی و پروژه امتحانی توانمند سازی اقتصادی زنان به منظور گسترش شمولیت مالی زنان سودمند بوده است.

پروژه ملی باغداری و مالداري حدود ۳۴۰۰۰ زن را در عرصه ایجاد واحدهای تولیدی باغچه های خانگی کمک نموده است. قرار است که وجوه مالی بیشتری به منظور گسترش این پروگرام به سایر نقاط و دهات کشور اختصاص یابد. همچنان قرار

است که وجوه مالی تقویتی به پروژه انکشاف مارکیت های جدید به منظور راه اندازی برنامه های آموزشی و حمایت تجارت زنان متشبهت سپرده شود. پروژه آبیاری به زنان در عرصه معاونت به منظور تعمیق روابط اجتماعی نقش قایل شده؛ تا آنان بدینوسیله سلسله خدمات مورد نیاز را به دیگر زنان زراعت پیشه به گونه موثر توسعه داده و سهمگیری شان را در فعالیت های فرعی پروژه تشویق و تسهیل نمایند.

به همین ترتیب در نتیجه حمایت اداره بین المللی برای نخستین بانک قرضه های کوچک افغانستان؛ در حدود ۶۰۰۰۰ وام گیرنده موفق به دریافت خدمات این بانک گردیده اند که از این جمله ۱۶ درصد آنان را زنان متشبهت تشکیل می دهند. به همین منوال برنامه کاروبار اداره مالی بین المللی قادر به فراهم آوری زمینه آموزشی برای ۱۰۰۰۰ تن گردیده که از این جمله حدود ۴۳ درصد آن را زنان تشکیل می دهد؛ که با حمایت تعقیبی زمینه گسترش خدمات ناشی از این پروژه محتمل است.

تعمیق شمول اجتماعی

تمرکز بالای توسعه دسترسی زنان به خدمات صحت و معارف و تطابق این خدمات در مطابقت با اولویت های زنان دوام یافته و همزمان با این؛ روی برنامه های که نتیجه آن افزایش زنان در عرصه معارف و صحت باشد توجه مینول می گردد. تمرکز بیشتر بر چگونگی تغذیه در حقیقت زنان و اطفال را در محراق توجه قرار می دهد.

شبكة های مصونیت اجتماعی نیز زنان را هدف قرار می دهند. تعبیه سیستم های هشدار واقعات اضطراری برای آگاهی از خطرات ناشی از آفات طبیعی به گونه متعادل موارد جنسیتی را در بر می گیرد. تقریباً سه چهارم (۷۰ فیصد) پروژه های بانک جهانی در وزارتخانه ها دارای افراد مسوول اند که تمرکز آنان به تساوی متعادل جنسیت و تشویق متوازن استخدام به اساس تفکیک جنسیت می باشد.

تعمیق شمول اجتماعی

فعالیت های پروگرام به اهداف دولت که برای ایجاد جامعه ای به لحاظ اجتماعی همه شمول تر باشد، پاسخ می دهد. دسترسی به تعلیم و تربیه معیاری و صحت به طور همه جانبه به وضعیت جغرافیایی اسکان مردم و عواید خانواده ها وابسته است. دستاورد های گذشته در این راستا شکننده اند و روی همین ملحوظ مهم است، تا از دسترسی متعادل به خدمات با کیفیت اطمینان حاصل شود.

لازم است تلاش های بیشتری در زمینه مقابله با عوامل سوء تغذی به خصوص در مناطق عقب مانده و دور افتاده، مقاومت در برابر حوادث، و بهبود مدیریت و پاسخ به حوادث انجام شود. همزمان با این؛ با ایجاد شبکه های مصونیت اجتماعی برای مردم فقیر از ناتوان ترین باشندگان جامعه محافظت به عمل آورده و اعتماد نسبت به حکومت را بیشتر می سازد و به این ترتیب می تواند به حل یکی از عوامل اصلی منازعه کمک کند.

این پروگرام به صورت مشخص از دو سکتور شناسایی شده محرک رشد حمایت می کند؛ از جمله می توان از بهره وری زراعتی (معیشت حدود نصف جمعیت) و صنایع استخراجی نام برد. اما صنایع استخراجی تأثیرات کمتری روی اشتغال خواهد داشت و انکشاف آن زمانگیر خواهد بود. پروگرام های زراعتی از مدیریت بهتر زمین و آبها، بهره وری، زنجیره ای ارزش، و انکشاف تصدی های کوچک به شمول مناطق فقیرتر و عقب مانده، کمک می کند.

هدف حمایت از سکتور صنایع استخراجی همانا بهبود حکومتمداری و از دیاد عواید و زمینه سازی برای رشد متنوع در دراز مدت در بخش های منابع کلیدی می باشد.

د د

از طریق ایجاد شبکه های مصونیت اجتماعی برای مردم فقیر، کمک و دستگیری به ناتوان ترین باشندگان جامعه صورت گرفته که این خود اعتماد نسبت به حکومت را بیشتر می سازد و به این ترتیب می تواند به حل یکی از عوامل اصلی منازعه کمک کند.

محیط چالش برانگیز

تعهدات مالی

اداره انکشاف بین المللی و صندوق بازسازی افغانستان پشتیبانی و تعهد دراز مدت گروپ بانک جهانی را برای افغانستان فراهم میسازند. تعهد سالانه اداره انکشاف بین المللی و صندوق بازسازی افغانستان بالترتیب ۲۰۰ میلیون و ۹۰۰ میلیون دالر امریکایی می باشد. توقع می رود که اختصاص وجوه مالی اداره انکشاف بین المللی برای افغانستان و سایر کشور های که اوضاع شکننده و جنگ زده دارند بیشتر گردد.

وجوه مالی کمی موجود برای بانک جهانی این فرصت را مساعد خواهد ساخت که به صورت همه جانبه به پروگرام های مندرج در ستراتیژی این بانک؛ منجمله حمایت بیشتر برای سکتور معارف؛ ارابه خدمات صحتی؛ توسعه شبکه های مصونیت اجتماعی و موارد مرتبط به انکشاف شهری؛ رسیدگی صورت گیرد.

هدف اداره مالی بین المللی به مثابه شاخه سکتور خصوصی بانک جهانی آن است که سقف تعهدات اش را در افغانستان از ۵۴ میلیون دالر امریکایی به ۸۰ میلیون دالر امریکایی در جریان سال های ۲۰۱۷ الی ۲۰۲۰ افزایش دهد. به همین منوال؛ اداره تضمین سرمایه گذاری های چند جانبه به عنوان نهاد بیمه خطرات سیاسی گروپ

ترویج رشد فراگیر

ستراتیژی کنونی گروپ بانک جهانی شناسایی کرده است که با افزایش تهدید های امنیتی و افزایش میزان فقر و نابرابری طبقاتی در جامعه؛ تشویق همزمان رشد فراگیر که در برگیرنده توجه به زنان، جوانان، آوارگان و بیجا شدگان و ۴۰ درصد افراد پایین دست جامعه بیش از هر زمان دیگر یک اجنداء اضطراری محسوب می شود و دیگر رویکرد "تجارت به شیوه معمول" برای ارابه خدمات بسنده نمی باشد.

بانک جهانی آمادگی دارد تا حمایت های بیشتر را با تمرکز بر سکتور های مالی، تولیدی، زراعت تجارتي، خدمات و زیربنا ها فراهم سازد.

سرپرستی و نظارت از جانب یک جناح سوم و دریافت نظریات باشندگان جامعه پیش بینی لازم صورت گیرد و هدف نهایی طوری آن باشد که برای مستفید شوندگان نهایی پروژه در نواحی جنگ زده که مامورین دولت قادر به رفتن نمی باشند؛ دسترسی حاصل گردد.

اقتصاد کلان و ثبات مالی

با وجود آنکه دولت متعهد است اصلاحات رونما شود؛ اما با این حال چشم انداز برای رشد سریع اقتصادی و دریافت سطح بلند عواید داخلی در جریان چهار سال آینده خوب نیست. افزایش در هزینه های امنیتی و همزمان با آن کاهش در سطح کمک های بین المللی؛ باعث وارد شدن فشار زیاد بالای بودجه دولت گردیده است.

ظرفیت نهاد ها برای تطبیق و ثبات

کمبود ظرفیت در نهاد های دولتی خیلی محسوس بوده و دولت از فرار استعداد ها رنج می برد. کاهش تعداد ادارات خدمات ملکی موازی و ادغام مدیریت واحد در ساختار ادارات کشور می تواند یک استراتژی دراز مدت محسوب شود؛ اما با این حال می تواند که هزینه های انتقال را متحمل شود؛ چنانچه که ظرفیت و تجارب لازم در میان کارمندان دولت غرض اتخاذ تصامیم هنوز هم فراگیر نیست.

خطرات محیطی و اجتماعی

برنامه گروپ بانک جهانی طوری طرح ریزی گردیده است که به منظور مهار خطرات محیطی برای توسعه در کشور؛ از ایجاد یک سیستم مدیریت بحران حوادث و تکان های اقلیمی حمایت صورت گیرد. با این حال؛ ممکن است تغییرات اقلیمی بالای یک عده از سکتور ها تاثیر گذار باشد. این خطر با پاسخدهی سریع و اختصاص دوباره منابع به منظور تسهیل جبران حوادث قابل پیشگیری است.

د

فضای حاکم سیاسی در افغانستان با تهدید های بلند مواجه است و در همچو یک محیط بسیار دشوار خواهد بود که با وجود گراف بلند خطرات و تهدید ها فعال و متعهد باقی ماند.

افزایش نا امنی ها و بی ثباتی سیاسی در دوران حکومت وحدت ملی است. مدیریت این خطرات که باهمدیگر رابطه تنگاتنگ دارند؛ کار آسان نخواهد بود چنانچه هر دو مورد از حیثه صلاحیت های رهبری گروپ بانک جهانی خارج اند. در همچو حالات نیاز مبرم آنست که برای مهار کردن تاثیر گذاري اين وضعیت بالای برنامه های انكشافی در ابعاد استراتژی یک و برنامه ریزی تمرکز صورت گیرد؛ تا به این ترتیب برای نارسایی های ناشی از حالت امنیتی وخیم و

فضای حاکم سیاسی در افغانستان با تهدید های بلند مواجه است و در همچو یک محیط بسیار دشوار خواهد بود که باوجود گراف بلند خطرات و تهدید ها؛ فعال و متعهد باقی ماند. مراحل انتقال در افغانستان چالش برانگیز و مبین بی ثباتی بوده اند.

از آغاز سال ۲۰۱۴ بدین طرف؛ به سه فکتور ذیل باید عطف توجه صورت گیرد:

- خروج اکثریت قاطع نیرو های بین المللی در اواخر سال ۲۰۱۴؛ باعث وخامت بیشتر اوضاع امنیتی گردید.
- کاهش سطح کمک های بین المللی ؛ که از یکسو تاثیرات گسترده را بر انكشافات اقتصادی داشته و از جانب دیگر باعث افزایش فاصله و تنش ها میان گروه های مختلف گردیده است.
- عدم دستیابی به نتیجه مطلوب و به درازا کشیده شدن انتخابات سال ۲۰۱۴؛ باعث تشکیل یک حکومت ناتوان مرکزی گردید که در نتیجه توافق دو کاندید پیشتر انتخابات روی کار آمد؛ که این حالت خود مبین افزایش اختلافات داخلی می باشد.

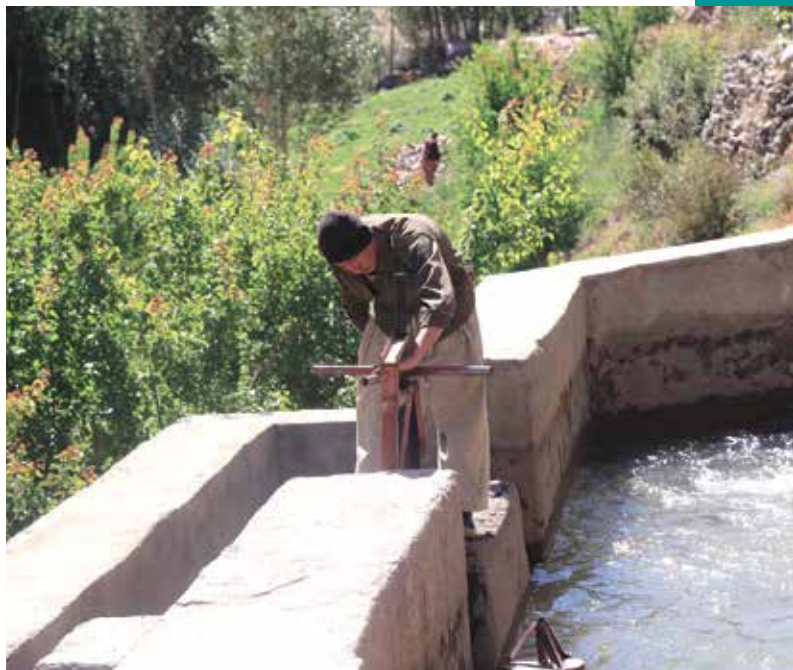
در این چنین شرایط؛ به نظر میرسد که خطر کلی برای دستیابی اهداف برنامه گروپ بانک جهانی در چهار سال آینده همچنان بلند خواهد بود.

سیاست و حکومتداری

عدم ثبات سیاسی و حکومتداری ضعیف یکی از جمله عمده ترین فکتور های خطر به حساب میآید. خطرات ناشی از بی ثباتی سیاسی هم در جناح های تشکیل دهنده حکومت وحدت ملی و هم در ابعاد خارجی در سطح بلند آن وجود دارد. با آنکه دولت متعهد به تحقق اصلاحات؛ بهبود روند حکومتداری و مبارزه با فساد است، وضعیت سیاسی نامشخص است.

جنگ و خشونت

دامنه جنگ در بسیاری نقاط کشور گسترش یافته است که این وضعیت باعث بروز یک سلسله مشکلات برای تطبیق نظارت پروژه ها گردیده است. در سطح یک پروگرام؛ باید طوری پروژه پلان و طراحی شود که در صورت تحول سریع شرایط دارای انعطاف باشد ؛ طوریکه برای هزینه های مورد نیاز به منظور

به سوی مشارکت قوی

از جانب دیگر؛ کاهش عدم قطعیت و منازعه می تواند به بهبود چشم اندازها بینجامد. در تحت همچو یک سناریوی ثبات؛ بهبود در روند اعتماد سازی و افزایش منابع به منظور توسعه زیربنا ها و خدمات اجتماعی؛ می تواند گراف اشتغال و کارایی بلند برود و فقر کاهش یابد. به این ترتیب فرصت ها برای گسترش ساختار ادارات و تسهیل زمینه های رشد همه شمول مساعد خواهد شد.

راه انعطاف و ثبات دراز مدت با دوره های طولانی بی ثباتی همراه خواهد بود و این برای گروه بانک جهانی حایز اهمیت خواهد بود، تا در جریان این مدت به حمایت دراز مدت متعهد باقی بماند. در بعد داخلی؛ این یک نیاز مبرم خواهد بود که خطرات و تهدیدات برخاسته از آن به گونه موثر مدیریت شود؛ زیرا حصول اطمینان از پروژه ها و طرز العمل های منابع بشری به صورت مطلوب دارای انعطاف بوده و ساختار های مشوق در مطابقت با سطح چالش و خطر طرح ریزی شده اند.

دولت افغانستان برای اصلاحات و انکشاف یک اجنداء همه جانبه را روی دست دارد؛ با این حال محیط پرچالش تهدید بزرگ در راستای دست یافتن به این اهداف محسوب می شود. چارچوب مشارکت کشوری گروه بانک جهانی با توجه به همین موارد طراحی گردیده است؛ تا حین تقابل با فشار های متوقعه و فرصت های که ممکن رونما شوند؛ انعطاف و پاسخ گویی به موقع اتخاذ گردد.

با توجه به نامعلوم بودن وضعیت در جریان چهار سال آینده؛ چالش عمده فرا راه گروه بانک جهانی همانا ایجاد توازن میان فراهم آوری حمایت برای رشد ضعیف کنونی و زمینه سازی برای رشد اقتصادی بالقوه دراز مدت خواهد بود. در صورت وخامت اوضاع امنیتی و جنگ؛ بهترین گزینهء که محتمل است قابل وصول باشد؛ همانا حمایت از دستاورد های حاصله و کاهش در گراف روز افزون فقر است.

“

این نشریه خلاصه سند چارچوب مشارکت کشوری ستراتیژی گروپ بانک جهانی در افغانستان برای سال های ۲۰۱۷ الی ۲۰۲۰ است. این ستراتیژی عمدتاً روی سه ساحه یا رکن وسیع متمرکز است که همانا تشریک مساعی در ایجاد نهاد های قوی و پاسخگو، حمایت از رشد فراگیر، و تعمیق شمول اجتماعی می باشد. ستراتیژی بانک جهانی در مطابقت با دیدگاه افغانستان در چارچوب ستراتیژی ملی صلح و انکشاف این کشور (۲۰۱۶ - ۲۰۲۱) شکل گرفته که در آن بر مالکیت بیشتر دولت در امور انکشافی؛ مشارکت مساویانه دولت و تمویل کنندگان و به اختصاص دادن بیشتر کمک های مالی به بودجه غیر اختیاری تاکید صورت گرفته است.

”

گروپ بانک جهانی

گروپ بانک جهانی

دفتر افغانستان

خانه شماره ۱۹، سرکت ۱۵

وزیر محمد اکبر خان

کابل- افغانستان

تلیفون: ۷۰۱۱۳۳۳۲۸ (۰) +۹۳

ایمیل آدرس: infoafghanistan@worldbank.org

ویب سایت: www.worldbank.org.af

بانک جهانی © ۲۰۱۶